

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 ซึ่งส่งผลกระทบต่อตรงแก่นักลงทุน จึงเป็นสาเหตุให้มีข้อสงสัยว่าทำไมข้อมูลทางการเงินของบริษัทที่เปิดเผยแก่นักลงทุนนั้น ไม่ได้เป็นข้อมูลที่ได้ช่วยเหลือให้นักลงทุนได้ทราบถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และส่งผลถึงข้อสงสัยในควมมีมาตรฐานของมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องของการรับรู้รายได้ของสถาบันการเงิน ที่มีการรับรู้รายได้ทั้งจำนวนเมื่อมีการทำสัญญาเช่าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน เนื่องจากยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้ในช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้สถาบันการเงิน โดยเฉพาะบริษัทเงินทุนต่าง ๆ ต้องประสบปัญหาจนต้องปิดกิจการจำนวนมาก ส่งผลต่อนักลงทุน เป็นต้น ดังนั้น ภายหลังจากปี 2540 สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยได้มีการปรับปรุงและได้ออกมาตรฐานบัญชีจำนวนหลายฉบับ เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการปฏิบัติและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้กับกิจการต่างๆ ได้ถือปฏิบัติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนมากขึ้น โดยเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder's) หลายฝ่าย

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน เป็นมาตรฐานฉบับหนึ่งซึ่งออกมากลางวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางแก่กิจการที่มีการลงทุนในตราสารทางการเงินได้นำไปใช้ปฏิบัติและเปิดเผยข้อมูลในกรณีที่กิจการได้ลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ซึ่งมาตรฐานฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้ต้องมีการจัดประเภทเงินลงทุน โดยมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการลงทุน และกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทำให้ข้อมูลทางการเงินที่นำเสนอในงบการเงินของกิจการเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของนักลงทุน

บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจสื่อสารเป็นกลุ่มธุรกิจที่ได้รับความสนใจแก่นักลงทุนในการลงทุนสำหรับช่วงเวลาที่ผ่านมา โดยเห็นได้จากมูลค่าตลาดรวมของกลุ่มธุรกิจสื่อสารเมื่อสิ้นปี 2545 เทียบกับวันที่ 12 กันยายน 2546 เพิ่มขึ้นจาก 171,310 ล้านบาท เป็น 310,076 ล้านบาท¹ และ

¹ www.matichon.co.th/prachachat/prachachat.php (12 พฤศจิกายน 2547)

แนวโน้มของรายได้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นของธุรกิจประเภทนี้ แต่เนื่องจากรายได้ของธุรกิจไม่ได้มาจากการประกอบธุรกิจด้านเดียว บริษัทยังทำการลงทุนในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากธุรกิจสื่อสาร เช่น การลงทุนในตราสารทางการเงิน ดังนั้นหากนักลงทุนไม่ทราบข้อมูลดังกล่าวอาจทำให้ตัดสินใจผิดพลาดได้

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชี เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 โดยศึกษาจากกลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนตามมาตรฐานการบัญชี ของบริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสารที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ขอบเขตและวิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ของบริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2546 ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

วิธีการศึกษา

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

การศึกษานี้จะเก็บข้อมูลทางการเงินจากงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากทั้งจากหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชน เอกสาร วารสาร เอกสารออนไลน์ (Online Document) เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษารุ่นนี้ได้แก่บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มสื่อสาร จำนวน 16 บริษัท² ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มบริษัทสื่อสารที่เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีการเปิดเผยเกี่ยวกับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ประจำปีบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 ทำให้ได้บริษัทตัวอย่างจำนวน 6 บริษัทจากประชากรทั้งหมด ดังนี้

1. บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
3. บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
4. บริษัท อินเตอร์เนชั่นเนลเอนจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
5. บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
6. บริษัท ยูนิเทคคอมมิวนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารุ่นนี้ใช้การรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินประจำปีของบริษัทตัวอย่างในรอบระยะเวลาปี พ.ศ. 2546 ที่ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนของบริษัทตัวอย่างสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี 2546 ว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

1.4 นิยามศัพท์

การเปิดเผยข้อมูล หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเงินลงทุนที่เป็นตราสารหนี้และตราสารทุน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

² ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย:www.set.or.th (15 ธันวาคม 2547)

เงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน³ หมายถึง สินทรัพย์ที่กิจการมีไว้เพื่อเพิ่มความมั่งคั่งให้กับกิจการ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของส่วนแบ่งที่จะได้รับ เช่น ดอกเบี้ย ค่าสิทธิ และเงินปันผล ในรูปของราคาที่สูงขึ้น หรือในรูปของประโยชน์อย่างอื่นที่กิจการได้รับ ในที่นี้หมายถึง หลักทรัพย์

มาตรฐานการบัญชี⁴ หมายถึง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน

กลุ่มบริษัทสื่อสาร หมายถึง กลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ทำธุรกิจสื่อสารดาวเทียมและบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง ธุรกิจอินเทอร์เน็ต และธุรกิจโทรศัพท์

ตราสารทุน⁵ หมายถึง สัญญาที่แสดงว่าผู้ถือตราสารมีความเป็นเจ้าของในบางส่วนได้เสียคงเหลือของกิจการที่ไปลงทุน

ตราสารหนี้⁶ หมายถึง สัญญาที่แสดงว่าผู้ออกตราสารมีภาระผูกพันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่จะต้องจ่ายเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นให้แก่ผู้ถือตราสารตามจำนวนและเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้โดยชัดเจนหรือโดยปริยาย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนตามมาตรฐานการบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจสื่อสาร
2. เพื่อประโยชน์ในการใช้ข้อมูลของนักลงทุนในเรื่องของความเพียงพอของข้อมูลทางการเงินที่บริษัทเปิดเผยให้แก่ักลงทุนว่ามีความเพียงพอหรือไม่

³ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน, 2542. หน้า 4.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.